

ئىزۇپ مەسىھلىرى

چاشقانلارنىڭ يېغىن ئېچىشى

شىنجاڭ خەلق نەشرىيياتى

چاشقانلارنىڭ يىغىن ئېچىشى

ئاپتۇرى: ئىزۈپ (يۇنان)
تەرجمە قىلغۇچى: ئالىمجان ئازات

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

老鼠开会/(古希腊)伊索著；阿里木江·阿扎提译。
乌鲁木齐：新疆人民出版社，2003.9 (2007.3 重印)

(伊索寓言选)
据沈阳出版社2000年6月第1版2001年3月第2次印刷
本选译

ISBN 978 - 7 - 228 - 08333-6

I . 老… II . ①伊… ②阿… III . 寓言—作品集—古希
腊—维吾尔语 (中国少数民族语言)
IV . I545 . 74

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2003)第085820号

责任编辑：艾合买提·伊明

责任校对：塞娜瓦尔·伊不拉音

封面设计：艾克白尔·萨力

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐解放南路348号 邮编：830001)

新疆新华书店发行

乌鲁木齐昊坤彩印有限公司印刷

787×1092毫米 32开本 1.5印张

2003年9月第1版 2008年7月第3次印刷

印数：10,001—15,000

ISBN 978-7-228-08333-6 定价2.50元

بۇ کىتاب شىنياڭ نەشرىياتىنىڭ 2000 - يىلى 6 - ئاي 1 -
نەشرى، 2001 - يىلى 3 - ئاي 2 - باسمىسىغا ئاساسەن تاللاپ تەرجمە -
مەۋە نەشر قىلىنىدى.

مەسئۇل مۇھەممەرى: ئەخەمت ئەممىن
مەسئۇل كورىپكتورى: سەنەۋەر ئىبراھىم
مۇقاۇننى لايىھىلىگۈچى: ئەكبار سالىھ

چاشقانلارنىڭ يىغىن ئېچىشى

ئاپتۇرى: ئىزۇپ (يۇنان)

تەرجمىمە قىلغۇچى: ئالىمجان ئازات

*

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلىدى
(ئۇرۇمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادىلىق يولى № 348)

شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلىدى

ئۇرۇمچى خاۋىكۇن رەئىلىك مەتبىئەچىلىك چەكللىك شەركىتىدە بېسىلىدى
فورماتى: 1092 × 787 مىللىمېتر 1/32

باسمَا تاۋىقى: 1.5

2003 - يىلى 9 - ئاي 1 - نەشرى

2008 - يىلى 7 - ئاي 3 - بېسىلىشى

تىرازى: 15,000 — 10,001

ISBN 978-7-228-08333-6

باھاسى: 2.50 يۈەن

ئات بىلەن ئات باقار

بىر ئات باقار ئېتىنى كۈندە يۈيۈپ - تاراپ
تۇرىدىكەن، ئەمما خوجايىن ئاتنىڭ يېمىشى
ئۈچۈن بىرگەن قوناقنى ئوغىرىلىقچە ئاچىقىپ
سېتىپ پۇلغا ئايلاندۇرۇۋالىدىكەن. شۇنىڭ
بىلەن، ئات كۈندىن - كۈنگە ئورۇقلاب، بىر
تېرە، بىر ئۇستىخان بولۇپ قاپتۇ. ئۇ بىر كۈنى
ئات باقارغا:

— سەن چىن كۆڭلۈشىن ماڭا كۆيۈنسىڭ،
مېنى ئازراق يۈيۈپ - تاراپ، كۆپرەك ئوزۇقلانـ
دۇرغىن! — دەپتۇ.

بۇرە بىلەن قوزىچاڭ

بىر قوزىچاڭ ئۆگزىنىڭ ئۈستىدە تۇرۇپ، بىر
بۇرىنىڭ ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپتۈ
ھەمە ئۆزىنى ناھايىتى بىخەتىر ھېسابلاپ، بۇ-
رىنى بولۇشغا تىللاپتۇ. بۇرە بېشىنى كۆتۈ-
رۇپ:

— مېنى كىمنىڭ تىللاۋاتقانلىقىنى كۆرۈدۈم،
مېنى تىللاۋاتقىنى سەن ئەمەس، بەلكى ئۆگزە
ئىكەن، — دەپتۇ.

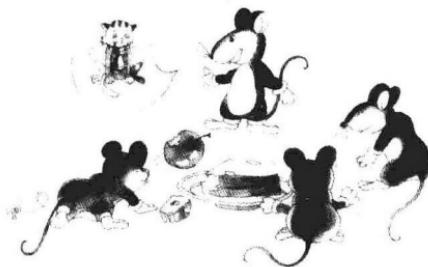
ئالتلۇن تۇخۇم تۇغىدىغان مېكىيەن

بىر جۇپ ئەر - خوتۇن دېقان بىر مېكىيەن باققان بولۇپ، ئۇ مېكىيەن ئۇلارغا كۈننە بىر دان ئالتلۇن تۇخۇم تۇغۇپ بېرىدىكەن. ئۇلار « مېكىيەننىڭ قورسقىدا چوقۇم يوغان ئالتلۇن بولۇشى مۇمكىن » دەپ ئويلاپ، ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتىپتۇ. بىراق، مېكىيەننىڭ قورسقىدىن تېرىقچىلىك مۇ ئالتلۇن چىقماپتۇ. بۇ كالىۋا ئەر - خوتۇن بىدراقلالا بېيىشنى ئويلاپ، ئاقىۋەت، ئۆزلىرىنىڭ بايلىق مەنبەسىدىن مەھرۇم قاپتۇ.

چاشقانلارنىڭ يىغىن ئېچىشى

مۇشۇكتىن ئۇنۇملۇك مۇداپىئە كۆرۈشنىڭ ئامالىنى تېپىش ئۈچۈن، چاشقانلار ئالاھىدە يىغىن ئېچىپتۇ. ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى « مۇ-شۇكىنىڭ بويىنغا بىر قوڭۇرۇق ئېسپ قوييا-لى، شۇنداق قىلساق، ئۇ مىدىرىلىغان ھامان بىز شەپىسىنى ئائىلاپ قېچىپ كېتىلەيمىز » دېيى-شىپتۇ. بىراق، « مۇشۇكىنىڭ بويىنغا قوڭۇ-راقنى كىم ئاسىدۇ » دېگەن مەسىلە ئوتتۇرساغا قويۇلغان چاغدا ھەممىسى جىمىپ كېتىپتۇ.

ئېشەك، خوراز ۋە شر

ئېشەك بىلەن خوراز بىر يەردە تۈرىدىكەن.
بىر كۇنى، ئېچىرقاپ كەتكەن بىر شر كېلىپ،
ئېشەكىنى يېمەكچى بوبىتۇ. بۇ چاغدا خوراز توخ
تىماي قاقىلداب، شىرنىڭ قۇلاق - مېڭىسىنى
يدپ كېتىپتۇ. شر ئۇنىڭ قاقىلداق پېشىگە
چىدىماي كەينىگە يېنىپتۇ. بۇنى كۆرگەن ئې-
شەك « مەن ھاڭرىسام ئۇ تېخىمۇ قورقۇپ كەت
كۈدەك » دەپ ئويلاپتۇ - دە، ئۆزىچە غەيرەتكە
كېلىپ، شىرنىڭ كەينىدىن قوغلاپتۇ. ئوپلىد-
مىغان يەردىن ئۇ شىرنىڭ تۈزىقىغا چۈشۈپ،
ئۇنىڭغا يەم بولۇپ كېتىپتۇ.

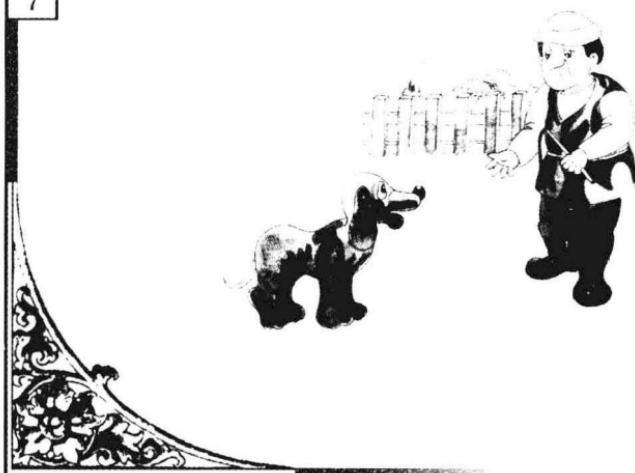
دېھقان بىلەن تۈلکە

تۈلکە دائىم دېھقاننىڭ باققان قۇشلىرىنى ئۇغرىلاپ كەتكەچكە، دېھقان ئۇنىڭغا ناھايىتى ئۆج بولۇپ كېتىپتۇ، ئۇنى ئۆزىنىڭ تاپىنىغا قادالغان تىكىن دەپ ھېسابلاپتۇ. كۈنلەرنىڭ بىرىدە، ئۇنىڭ تەلىيى ئۇڭدىن كېلىپ، تۈلکىنى تۇتۇۋاپتۇ ھەمە ئۇنىڭ قۇيرۇقىغا پاختىنى باغ-لاپ، ئۇت يېقىۋېتىپتۇ. تۈلکە ئاغرىققا چىدىماي ئۆزىنى ھەريان ئېتىپتۇ، ئېتىزلىققا يۈگۈرۈپ كىرىپ، دېھقاننىڭ پىشقا بۇغدايلىرىنى پۇتوندە لەي كۆيدۈرۈۋېتىپتۇ. دېھقان زىياننىڭ تېخىمۇ ئېغىرىنى تارتىپتۇ.

پادىچى بىلەن ئىت

گۈكۈم چۈشىي دېگەن چاغدا، پادىچى قويilarنى
قوتانغا قايتۇرۇپ كەپتۈ ھەمە بایا ئۆزى تۇتۇۋالا-
غان بۇرىنىمۇ ئاشۇ قوتانغا سولاب قويماقچى
بوبتۇ. بۇ چاغدا ئىتى ئۇنىڭخا:
— خوجايىن، بۇرىنى قوي پادسىغا قوشۇپ
قويسىڭىز، قويilar قانداق ساق تۇرىدۇ؟ —
دەپتۇ.

دوختۇر بولۇۋالغان پاقا

ئېلىپىنىڭ سۈنۈقىنى بىلەمەيدىغان پاقا جاپا
چەكمەيلا ھالاۋەتكە ئېرىشىشنى خىيال قىپتىۋ
ھەمدە ھايۋانلار ئارىسىدا تەشۈقات ۋەرقىسىنى
تارقىتىپ، ھەرقانداق ھايۋاننىڭ كېسىلىنى
ساقايتالايدىغانلىقىنى ئېيتتىپتۇ. بىر تۈلکە ئۇ-
نىڭغا:

— سەن ئۆزۈڭنىڭ توکۇر پۇتۇڭنى ساقايدى
تالماي تۇرۇپ، باشقىلارنىڭ كېسىلىنى قانداق
ساقايتالايتتىڭ؟ — دەپتۇ.

شمال شاملى بىلەن قۇياش
 شمال شاملى بىلەن قۇياش بىسىلەشمەكچى
 بويپتۇ ھەممە « يولدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقان ئادەم-
 نىڭ چاپىنىنى كىم ئەڭ ئاۋۇال سالدۇرۇۋېتىل-
 سە، شۇ ئەڭ كۈچلۈك ھېسابلانسۇن » دەپ كە-
 لمىشىپتۇ. شمال شاملى كۈچىنىڭ بارىچە
 پۈزۈلگەنەكەن، ھېلىقى ئادەم چاپىنىنى سېلىش
 ئۇياقتا تۇرسۇن، تېخىمۇ چىڭ كىيىۋاپتۇ. قۇ-
 ياش كۈلۈمىسىرەپ تۇرۇپ ئىللەق نۇر چېچىپتە-
 كەن، ئۇ ئادەم چىپىلدەپ تەرلەپ كېتىپتۇ ھەممە
 چاپىنىنى سېلىۋېتىپتۇ.

بۈركۈت بىلەن قاغا

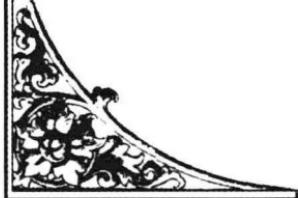
بۈركۈت بىر قوزىنى تۇتۇپلىپ ، ھاۋاغا
كۆتۈرۈلۈپتۇ . بۇنى كۆرگەن قاغىنىڭ ئىمچى
تارلىقى كېلىپ ، بۈركۈت بىلەن بىسىرىشىپ
باقاماقچى بويپتۇ ھەمدە تاغ قاپتىلىدا تۈرغان بىر
قوشقارغا قاراپ ئېتىلىپتۇ . ئۇ شۇنچە كۈچەپمۇ ،
قوشقارنى مىدىرىلىتالماپتۇ ، ئەكسىچە ، ئۇزى
ئۇۋچىنىڭ قولىغا چۈشۈپ قاپتۇ . ئۇۋچى ئۇنىڭ
قاناتلىرىنى كېسىپ ، بالىلىرىغا بېرىپتۇ . با-
لىلىرى :

— دادا ، بۇ قانداق قوش ؟ — دەپ سورىغا
نىكەن ، ئۇۋچى :
— ئۇ بۈركۈت بىلەن بىسىرەشمەكچى بولغان
قاپاقي باش قاغا ، — دەپ جاۋاب بېرىپتۇ .

ئىت بىلەن كالا تېرىسى

قورسقى ئېچىپ كەتكەن بىر قانچە ئىت
كۆلچەكتە كالا تېرىسىنىڭ لەيلەپ تۇرغانلىقىنى
كۆرۈپتۇ ھەمەدە ھەرقانچە قىلىپمۇ ئۇنى ئالاـ
ماپتۇ. ئاخىردا، ئۇلار بىر ئامالنى ئويلاپ
تېپىپتۇ : كۆلچەكنىڭ سۈيىنى ئېچىپ تۈگـ
تىۋەتمەكچى بوبتۇ ! بىراق، كۆلچەكنىڭ سۈيى
تۈگىمىي تۈرۈپلا، ئۇلارنىڭ ھەممىسى قورسقى
ئېسىلىپ ئۆلۈپ قاپتۇ.

مايمۇن بىلەن تۆگە

هايۋانلار ئورماندا كاتتا زىياپەت ئۆتكۈزۈپتۇ.
مايمۇنىڭ ئوينىغان ئۇسسىلى ھەممە يىلەننى
زوقلاندۇرۇپتۇ. بۇنىڭغا ئىچى تارلىقى كەلگەن
تۆگىمۇ مېيدانغا چۈشۈپ ئۇسسىل ئويناپتۇ. ئۇ-
نىڭ قوپال ھەرىكەتلەرىدىن بىزار بولغان سورۇن
ئەھلى ئۇنى شۇ ھامان سورۇندىن قوغلاپ
چىقىرىۋېتىپتۇ.

بۇرگە بىلەن پالۋان

بىر بۇرگە پالۋانىڭ پۇتىنى چېقىۋاپتۇ. پال
ۋان ئۇنىڭغا ھېچ ئامال قىلالماي، كۈچ - قۇۋۇخت
ئىلاھىدىن ياردەم تەلەپ قىپتۇ. دەل شۇ چاغدا،
بۇرگە ئۇنىڭ يەندە بىر پۇتىنىمۇ چېقىۋاپتۇ.
پالۋان ئەرۋاھى ئۇچقان حالدا:

— كۈچ - قۇۋۇخت ئىلاھى، مېنىڭ بۇ بۇر-
گىنى يېڭىشىمگە ياردەم قىلغىن. مەن ئۇنى
يېڭىلەمەي تۇرۇپ، كۈچلۈك دۈشمەنلىرىمگە قان
داقمۇ تاقابىل تۇرالىيمەن؟ — دەپتۇ.

